

REZUMATE

STILISTICA ATRIBUTELOR MIMICE

Georgeta CORNI

Universitatea Tehnic din Cluj-Napoca
Centrul Universitar Nord din Baia Mare

Rezumat

Studiul de față reprezintă o completare a cercetărilor noastre privind lingvistica mimicii. Abordarea stilistică a comunicării față în față are ca punct de plecare discuțiile deschise de lingvistul tefan Munteanu referitoare la stilistica dialogului. În acest caz, interpretarea stilistică a atributului expresiei mimice este subordonată normelor stilistice, dar exploatează în același timp perspectiva semiotică a limbii.

FACTORI EXTRALINGVISTICI CARE MODIFIC SENSURILE CUVINTELOR

Ioan-Mircea FARCA

Academia Română, filiala Iași
Universitatea Tehnic din Cluj-Napoca
Centrul Universitar Nord din Baia Mare

Rezumat

De-a lungul timpului, cauze extralingvistice provoacă schimbări de sens. Cuvintele își pot schimba sensul imediat ce realitatea se schimbă. Astfel, în momentul în care cuvintele trec de la un mediu social la altul se ajunge la ceea ce se numește "alunecări de sens" (fr. *glissements de sens*). Printre cauzele extralingvistice menționăm interdicțiile de vocabular, fenomen prin care anumite cuvinte care desemnează animale periculoase

sunt înlocuite cu altele, mai pu în "periculoase", pentru a îmblânzi spiritele lor, crezând astfel c ne putem proteja împotriva atacurilor lor.

PERIPHERAL CLAUSE ELEMENTS EXPRESSED BY MEANS OF ADVERBS

Ioan Benjamin POP

Universitatea Tehnic din Cluj-Napoca
Centrul Universitar Nord din Baia Mare

Rezumat

Lucrarea abordeaz i analizeaz pozi ia de relativ periferalitate a func iilor ,Disjunct' si ,Conjunct' în raport cu structura propozi ie. Izolând doar câteva dintre caracteristicile specifice lor, acestea pot exprima comentariul emi torului privind con inutul unei exprim ri sau evaluarea unei rela ii între dou unit i lingvistice. Ele pot sa preia un statut ,supraordonator' în propozi ie, iar astfel sfera lor de aplicare tinde sa se extind asupra întregii propozi ii.

CU PRIVIRE LA TERMINOLOGIA ONOMASTIC ROMÂNESC

Sorin Stelu VI OVAN

Universitatea Tehnic din Cluj-Napoca
Centrul Universitar Nord din Baia Mare

Rezumat

Lucrarea evideniaz , define te i ierarhizeaz unit ile antroponimice, bazându-se, în acest sens, pe un num r însemnat de studii de specialitate identificate atât în lingvistica autohton , cât i în cea i str in . Sunt evideniate

puncte de vedere diferite în abordarea unor termeni antroponimici (onomastic , antroponimie, prenume, nume de botez, porecl , supranume etc.) i se insist asupra necesit ii impunerii în studiile de specialitate române ti a unei terminologii onomastice unitare, în consens cu lingvistica european .

Cuvinte cheie: *antroponim, toponim, porecl , supranume, pseudonim, nume de botez, nume de familie, nume de botez, prenume, sistem de denomina ie.*

„ARDEALUL ESTETIC” – MANIFESTUL DE CON TIIN AL UNEI GENERA II

George ACHIM

Universitatea Tehnic din Cluj-Napoca
Centrul Universitar Nord din Baia Mare

Rezumat

„Ardealul estetic” reprezint documentul ideologic i estetic fundamental, elaborat de membri Cercului literar de la Sibiu. Textul apare în ziarul **Via a**, din mai 1943 i este adresat mentorului recunoscut al grup rii, Eugen Lovinescu. Textul e, în esen a lui, un act de raliere necondi ionat la principiile i ideile lovinesciene, un corpus de ideologie literar , ferm afirmat în contextul epocii. El proclam primatul i autonomia estetic , problematic ce fusese impus în spa iul public de c tre E. Lovinescu. Întoarcerea la ideile maioresciene, sus inute constant de mentorul **Sbur torului**, sunt îmbr i ate entuziast de c tre tinerii cerchi ti care fac din ideile criticului arme imbatabile în polemicile g l gioase ale zilei.

LITERATUR I DIPLOMA IE CULTURAL

Crina BUD

Universitatea Tehnic din Cluj-Napoca

Centrul Universitar Nord din Baia Mare

Citite în diacronie, antologiile de literatur româna publicate sau doar concepute în Franța descriu cu o surpriz toare fidelitate relațiile dintre câmpul literar și câmpurile puterii. Ele sunt reprezentative nu doar pentru mereu negociat și reconfigurata identitate european a literaturii române ci și pentru negocierile tensionate dintre literar și politic. Lucrarea prezint câteva proiecte de promovare prin antologii a literaturii române în str in tate, cuprinse între 1934 și 1950, determinate de programele Institutului Francez de la Bucure ti sau de acțiunile de diplomație cultural ale lui Eugen Ionescu, Ilarie Voronca și Tristan Tzara.

Cuvinte cheie: *diplomație cultural , antologii literare, context politic.*

ISTORIE, SPA IUI I LITERATUR ÎN BALCANI

Carmen D R BU

Université Technique de Cluj-Napoca
Centre Universitaire de Nord, Baia Mare

Rezumat

În romanul lui scriitorului Luan Starova, *Vremea caprelor*, mi carea popula iei de p stori dinspre munte spre ora ul Skopje simbolizeaz dislocarea vechii mentalit și tradi ionale, având drept consecin înlocuirea cu „noua ideologie” comunist . Construc ia acestei lumi noi presupune a dubl dislocare: concret , geografic și una individual , alienant . În Balcani, exist o form special de rela ie între istorie și fiin a uman . Întâlnirea dintre cele dou lumi (satul tradi ional și ora ul) devine o întâlnire a mentalit ilor, mai ales în sens ideologic și mai pu in în domeniul antropologiei culturale, pentru c intelectualul care i-a salvat sinele are acelea i nostalgii precum tân rul cioban care p ze te caprele în centrul ora ului. Micro-spa iul devine o form de salvare: seiful, sertarele, c r ile, casa – pentru c în mod paradoxal spa iile deschise ale rii, ale ora ului, ale pie ei centrale tr deaz . Spa iile lui Starova, în sens simbolic și concret, sunt confruntarea între dou ideologii – cea tradi ional , puternic în Balcani, și una direc ionat politic, f r r d cini în aceast zon . *Castelul- fort rea* ,

de fapt, *Kalé*, este un spa iu conservator, fa în fa cu nepl cerile istoriei i politicului.

Cuvinte cheie: *mentalitate, spa iu, ideologie, lume*

ANAÏS NIN I SIMONE DE BEAUVOIR SAU EROTISMUL RIDICAT LA RANG DE LITERATUR

Ramona DEMARCSEK

Universitatea Tehnic din Cluj-Napoca
Centrul Universitar Nord din Baia Mare

Rezumat

Articolul se dore te a fi o analiz comparativ a celor dou scriitoare – Anaïs Nin i Simone de Beauvoir – din punct de vedere al scriiturii lor intime, precum i a rela ie lor cu aceste caiete personale devenite publice cu inten ie. Similitudini sunt desigur numeroase, cum sunt, de altfel, i diferen ele. Cele dou diariste au fost comparate, în primul rând, din perspectiva fidelit ii fa de clauzele jurnalului, precum i a rela iei dintre acestea i lectorul sau destinatarul jurnalului, între ace tia din urm neexistând în mod obligatoriu semnul egalit ii. Ambele diariste încalc în mod deliberat regulile diarismului, iar autenticitatea jurnalelor acestor dou scriitoare rezid tocmai în acest aspect.

CUVINTE CHEIE: *autoprospectare, autenticitate, literatura autoreferen ial , simultaneitate*

MIHAIL SEBASTIAN ÎN CONTEXTUL GENERA IEI '30

Alina COSTEA DORLE

Universitatea Tehnic din Cluj-Napoca
Centrul Universitar Nord din Baia Mare

Rezumat

Realit ile sociale i politice ale perioadei de dup Primul R zboi Mondial au condus la apari ia i accentuarea în politica româneasc a unor direc ii na ionaliste, cu scopul de a contracara tiparele politice i economice corupte i de a suprima domina ia unor for e alogene, resim ite acut ca o amenin are, mai ales în mediile intelectuale.

În acest context, o bun parte dintre intelectualii de notorietate ai perioadei interbelice – amintim în acest sens *Genera ia' 30*, mi care cultural i ideologic de mare anvergur i influen în epoc – se va al tura mi c rilor politice de dreapta, nutrind idealurile înalte ale unui na ionalism fervent si vizând, de pe pozi ii mistice i spirituale, o schimbare i o reînnoire de ansamblu a societ ii române ti.

Printre spiritele proeminente ale genera iei, cu orient ri ideologice de dreapta, se num r , într-o oarecare m sur , al turi de nume celebre ca Mircea Eliade, Nae Ionescu, Constantin Noica, Emil Cioran i Mihail Sebastian, caz paradoxal pentru o astfel de op iune, datorit originii sale evreie ti. Activitatea sa publicistic , lu rile de pozi ie intransigente i situarea neechivoc – cel pu în pân la un anumit moment acela al apari iei romanului *De doua mii de ani* – pe linia ideilor mentorului s u Nae Ionescu, fac din Mihail Sebastian un caz simptomantic pentru dilemele intelectualului roman, în climatul agitat al anilor '30.

**LA LITTÉRATURE, LA THÉORIE ET LA CRITIQUE
SOUS CONTRAINTE. NOTES SUR LE CAS DE
L'ARGENTINE (1966-1973/1976-1983)**

Analía GERBAUDO

Universidad Nacional del Litoral/CONICET,
Santa Fe, ARGENTINA
analía.gerbaudo@conicet.gov.ar

« *El deseo nace del derrumbe* »
Roberto Jacobi

**Literatura, teoria și critica sub constrângeri. Observații asupra cazului
Argentinei.**

Acest articol se situează în cadrul unei cercetări care are ca obiectiv să genereze o arhivă despre practicile de predare dezvoltate de către profesorii de literatura argentiniană și de teoria literaturii în universitățile publice după dictatura, adică între 1984-2003. Acest proiect, intitulat *Canon, teorie și intervenții ale profesorilor critici în universitățile argentinieni după dictatura*, acordă interes canoanelor teoretice și literare, producțiilor pedagogice și științifice; el se desfășoară în cadrul activității de Cercetare științifică a CONICET (Argentina) și presupune o planificare pe mai mulți ani. Acest articol expune anumite aspecte ale cercetării pe care am făcut-o între anii 2006-2010 asupra celor două dictaturi în Argentina, mai exact, asupra situației literaturii, teoriei și criticii sub constrângeri, în mod special în universitățile publice.

UN DETRACTOR AL JURNALULUI INTIM
(G. C. Ionescu)

Gheorghe GLODEANU

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
Centrul Universitar Nord din Baia Mare

Rezumat

Este cunoscut faptul c , printre scriitorii români, G. C linescu (1899-1965) r mâne cel mai vehement detractor al jurnalului intim. Atitudinea aceasta violent denigratoare se explic prin viziunea reputatului om de cultur despre literatur . Nu trebuie uitat faptul c autorul *Scrinului negru* a fost adeptul romanului de tip obiectiv, balzacian, i a refuzat în mod constant proza subiectiv , nara iunea de factur autenticist , scris la persoana întâi singular. Deja în studiul intitulat *Romanul românesc fa cu Proust* din 1933, C linescu îi exprima foarte clar op iunile i atr gea aten ia asupra faptului c opera lui Marcel Proust este produsul unei tradi ii culturale de excep ie i a unei sensibilit i maladive ce a favorizat introspec ia. În opinia criticului, tipul firesc de roman românesc ar fi cel obiectiv. Aceasta deoarece cultura român este una tân r , în curs de formare, unde nu s-a instaurat înc tradi ia necesar investiga iei psihologice.

Cuvinte cheie: *jurnal intim, diarism, confesiune, detractor, contesta ie, nega ie.*

ORA UL CA SPA IUL AL UIT RII LA PATRICK MODIANO

Marcela O OIU

Universitatea Tehnic din Cluj-Napoca
Centrul Universitar Nord din Baia Mare

Patrick Modiano, scriitor fascinat de ora , construie te un spa iu palimpsest al prezentului i trecutului, al memoriei i al uit rii. Str zile i elementele arhitecturii urbane constituie adev rate „locuri ale memoriei” unde uitarea las locul amintirii. Identitatea personajelor modiane ti este legat în mod esen ial de ora , care le asigur în egal m sur sentimentul de continuitate i de permanen . Ca reflectare a con tiin ei eroului, atmosfera ora ului e impregnat de st rile suflete ti ale acestuia. Astfel, cea a e un element metaforic pentru viziunea tulbure a amnezicului. Pentru el, spa iul ora ului îi pierde atributele reale i devine halucinant. Iluziile nu întârzie s - i fac apari ia iar realul e contaminat de c tre vis.

Un motiv recurent în *Strada dughenelor întumecoase* este labirintul, privit atât ca spa iu fizic al derutei cât i ca spa iu configurat mental, al confuziei i amneziei. Exist o strâns coresponden între labirint i piste

întortocheate ale trecutului, pentru care amnezicul încearcă din răsputeri să găsească „firul Ariadnei”. Parcurgerea labirintului reproduce traseul eroului spre propriul centru.

CUVINTE CHEIE : *memorie, uitare, spațiu palimpsest, amnezie, arhitectură urbană, iluzie, labirint.*

PERSPECTIVE ASUPRA CONCEPTULUI DE POLITETE IN DOMENIUL PROFESIONAL

Luminița TODEA

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
Centrul Universitar Nord din Baia Mare

Rezumat

Articolul include o descriere a conceptului de politete dintr-o perspectivă pragmatică. De asemenea, subliniază câteva dintre aspectele importante legate de cercetarea conceptului de politete dintr-o perspectivă pragmatică și discută natura și relevanța sa la nivelul comunicării propriu-zise într-un context profesional. Se acceptă în general că expresiile lingvistice pot ilustra diverse grade de politete. Înțelegerea mecanismului de alegere este cheia înțelegerii fenomenului de politete.

Cuvinte cheie: *politete, pragmatică; comunicare; mecanism lingvistic, maxim de politete.*

ESTE WITTGENSTEIN PYRRHONIAN SAU NON-PYRRHONIAN?

Andrei Alexandru ACHIM

Academia Română, Filiala Iași
Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
Centrul Universitar Nord din Baia Mare

Rezumat

Prezentul articol analizeaz problema scepticismului în opera lui Ludwig Wittgenstein, din perspectiva alternativelor paradigmatică a pyrrhonismului și a non-pyrrhonismului. Accentul analizei cade pe perioadele circumscrise *Tractatus Logico Philosophicus*-ului, și, respectiv, cea *Cercet rilor filosofice* și susține o poziție nuanțat , ce ia în considerare elemente sceptice și non-sceptice din epistemologia și filosofia limbajului ale lui Wittgenstein.

IMIGRANTUL ROMÂN ÎN ITALIA ÎNTRE INTEGRARE I DISCRIMINARE. UN PUNCT DE VEDERE ITALIAN

Simion BELEA

*Postdoctoral Grant Recipient
Romanian Academy, Iasi Branch
E-mail: simionbla@yahoo.com*

Rezumat

Lucrarea de față dore te să prezinte rezultatele unui studiu realizat în unele localități din provincia Roma, studiu prin care s-a urmărit, în mod particular, cunoașterea atitudinilor și percepției populației italiene față de imigranții români din Italia, dificultățile legate de coabitarea în același spațiu socio-economic și cultural, plecând de la prezentarea câtorva caracteristici distinctive ale migrației românești în acest țară. În mod concret, acest studiu a abordat diverse domenii tematice, cum ar fi: percepția italienilor vizavi de prezența numerică și ederea românilor în Italia, problemele determinate de ederea românilor în Italia, calitatea relațiilor cu imigranții români, adjectivele folosite de italieni pentru a descrie imigranții români, posibilele relații între prezența imigranților români și anumite aspecte privind evoluția societății italiene, existența unor stereotipuri și prejudecăți față de imigranții români precum și unele aspecte ale integrării imigranților români din Italia.

Cuvinte cheie: *imigran i români, stereotipuri, prejudec i, rela ii socio-culturale, integrare*

MINTE I REALITATE ÎN FUNC IONALISMUL AMERICAN

Ioan-Claudiu FARCA

Academia Român , filiala Ia i
Universitatea Tehnic din Cluj-Napoca
Centrul Universitar Nord din Baia Mare

Rezumat

Din punct de vedere filosofic, func ionalismul reprezint o teorie a min ii care pune accent pe dimensiunea func ional a st rilor mentale, sus inând c această dimensiune ar avea de fapt, în în elegerea min ii, un rol esen ial: nu constitu ia intern determin natura st rilor mentale, ci felul în care acestea func ioneaz . Acest model al min ii, dincolo de neajunsurile sale (i s-a obiectat incapacitatea de a surprinde mintea, în complexitatea ei), s-a dovedit foarte influent în deschiderea unor noi perspective în domeniul filosofiei, cu prec dere în filosofia min ii i în filosofia inteligen ei artificiale.

SPIRITUALITATE, UNIVERSALITATE I CONSENS ÎN NEGOCIERE

Gheorghe DANJI

Universitatea Tehnic din Cluj-Napoca
Centrul Universitar Nord din Baia Mare

Rezumat

Negocierea ca mod de solu ionare a divergen elor este practic, un proces din care to i cei implica i trebuie s ias câ tig tori. Se poate întâmpla ca uneori dintr-o negociere, o parte implicat în acest proces s ias aparent încununat de succes, dar trebuie avut în vedere c această victorie aparent poate schimba destine i poate distruge pozi ii sociale. Negocierea are ca obiectiv principal realizarea unui acord de voin , a unui consens, practic restabilirea armoniei dintre cele dou p r i i nu a unei victorii pentru o parte sau alta. P r ile implicate într-un astfel de proces trebuie s încheie negocierile cu sentimentul c au realizat maximul posibil din ceea ce i-au propus. De aceea speciali tii domeniului sus in c un aspect elementar care trebuie avut în vedere de negociatori este acela de a ti exact momentul când s te opre ti, moment în care trebuie s taci i s ascul i, moment în care trebuie s -i ar t m chiar dragoste partenerului de negociere.

Cuvinte - cheie: acord, deblocare, comunicare, consens, conflict, profit, reciprocitate, rela ie, regul , social, spiritualitate, universalitate.

DIMENSIUNI PSIHOEDUCA IONALE ALE CULTURII

Monica MAIER

Universitatea Tehnic din Cluj-Napoca
Centrul Universitar Nord din Baia Mare

Rezumat

Cultura, prin procesele de acultura ie i encultura ie intervine în dezvoltarea personalit ii indivizilor dintr-o societate, dar i în desf urarea procesului educa ional. Conservarea valorilor culturale într-o societate se

realizeaz prin educa ie dar în acela i timp exist un dialog între culturi care multiplic procesele, mecanismele psihologice i rezultatele din această interac iune. În contextual mondializării indivizii nu se mai pot schimba i nu mai putem vorbi de educa ie decât trecând prin procesul înv rii interculturale.

Cuvinte cheie: educa ie, cultur , acultura ie, encultura ie, educa ie intercultural.

METODE CLASICE I MODERNE ÎN ÎN ELEGHERA TIIN IFIC A SFINTEI SCRIPTURI

Ioan TÎMBU ,

Academia Român , filiala Ia i
Universitatea Tehnic din Cluj-Napoca
Centrul Universitar Nord din Baia Mare

Interpretarea Scripturii trebuie ast zi considerat pornind de la nevoia omului contemporan de a re-lectura această operă monumentală i înând cont de multitudinea de metode i de sensuri avute la îndemân . Pornind de la sensuri ne întreb m ce a inten ionat de autorul uman i ce a inten ionat s transmit Dumnezeu dar r mas ascuns pentru autorul uman. Important în această direc ie este Enciclica Papei Pius XII (+1958) *Divino Afflante Spiritu* (1943). Conciliul Vatican II va deschide posibilitatea pentru catolici spre a cerceta sensul literar al Scripturii prin prisma metodei istorico-critice. Secolul XIX i XX aduce sub influen a lui Simon Richard o disput între exegeza literal i cea supra literal .. A doua jum tate a secolului XX aduce cu sine o dilemă care de fapt constituie esen a hermeneuticii de ast zi i anume: *Ce însemna Scriptura când a fost scris ?* i *Ce anume înseamn pentru mine?* A. von Harnack (+1930), K. Barth (+1968), R. Bultman (+1976) abordeaz interpretarea Scripturii de la premise diferite, ultimul insistând pe demitologizare ca mijloc de a oferi o acurate e a interpretării textului. M. Heidegger (+1976) insistă pe o ermeneutic ce porne te de la interpretarea fiin ei i de la termenii func ieii limbajului. Pe aceia i linie se înscriu i E. Fuchs (n. 1903) i G. Ebeling (n. 1912), iar Gadamer (+2002) intervine de pe t râmul filosofiei sus înând c în elegerea textului de c tre o persoan e diferit de în elegerea pe care a inten ionat-o autorul.

Interpretarea Vechiului Testament în lumina Noului Testament pornind de la *Sensus plenior* (SPlen) a avut o serie de susințatori dar și de contestatari, astfel s-a ajuns la exegeza izvorâtă din *sensul tipic*, iar interpretarea catolică contemporană a adus în discuție și problema *sensul acomodată*. În interpretarea Scripturii Biserica Catolică propune o exegeză responsabilă științific prin documentele Conciliului Vatican II

Cuvinte cheie: Biblie, exegeză, hermeneutic, sens acomodată, sens literal, sens tipic, Septuaginta, supra-literal, traducere, Vulgata.